

Oponentský posudek na magisterskou práci **R. Výborné:**

**Slučitelnost práce a rodiny: placená péče o dítě jako podmínka a zároveň možnost participace žen na trhu práce**

Předložená práce se zabývá problémem skloubení pracovních a rodinných povinností žen v ČR po roce 1989. Zkoumá dvě odlišné skupiny žen: (1) ženy, které svým dětem zajišťují péči v podobě najímání placené paní na hlídání a (2) ženy, které toto hlídání provozují. Klade si otázku, jestli existuje nějaký rozdíl v pojmání svého mateřství a přístupu k dětem a rodině mezi těmito dvěma skupinami. Diskutuje i důsledky pro rodinnou politiku státu.

Problém slučitelnosti práce a rodiny je ve vyspělých evropských státech vysoce aktuální, neboť se zdá, že je klíčem k vyřešení problému extrémně nízké plodnosti. Současně se jedná o téma související s genderovou otázkou rozdělení rolí v rodině. V ČR byla po roce 1989 pozornost soustředěna na rozvoj opatření týkající se rodičovské dovolené. Cílem bylo umožnit ženám zůstat co nejdéle doma s malými dětmi. Současně s tím však byly opomenuty jiné formy péče o děti, které jsou v ostatních státech běžně využívány. Předložená práce se zabývá jednou z alternativ péče o dítě, a to využití placeného hlídání soukromou osobou.

Autorka se opírá o výsledky kvalitativního výzkumu, jehož metodologie je v práci dostatečně popsána. V tabulce č. 1, str. 18 by bylo vhodné odlišit ženy, které služby placeného hlídání využívají a ženy, které tuto službu poskytují. V rámci teoretického zasazení je zkoumána platnost teorie Catherine Hakim, avšak výsledky naznačují, že jednoznačné zařazení v rámci dané typologie je problematické. Do jaké míry odpovídá této typologii vymezení tří základních typů žen v závěru práce na str. 82? Pozitivně lze hodnotit, že autorka se zmínila o historii placených služeb péče o dítě a uvedla problém definice chůvy. Lze uvést, že termín „paní na hlídání“ neoznačuje profesi, neboť není vyžadována žádná kvalifikace pro tuto činnost?

Autorka si zvolila téma velmi zajímavé a zpracovala ho v odpovídajícím rozsahu. Velmi kladně lze hodnotit především skutečnost, že práce byla vypracována ve spolupráci se Sociologickým ústavem AV ČR v Praze v rámci projektu „Souvislosti proměn pracovního trhu a soukromého, partnerského a rodinného života“. Práce je sepsaná velmi pěkně, autorka prokázala schopnost samostatného zpracování vymezeného tématu. Dokázala velmi dobře skloubit dosavadní poznatky o problematice slučitelnosti práce a rodiny v ČR se zjištěními z vlastního výzkumu. Po technické stránce je práce zpracovaná pečlivě.

Podle mého názoru práce splňuje požadavky kladené na magisterské práce a doporučuji ji přijmout k obhajobě.

4.6.2007

RNDr./Jiřina Kocourková, PhD.